

כניסת החג/שבת - 19.20
יציאת השבת - 20.31
רבנו תם (72 דקות זמניות) 21.16
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

שנה שישיית - גיליון 246
פרשת קרח תש"פ

יום שישי בשעה 17.00 ישודר ב'קול
הלשון' אי"ה שיעור לפרשת השבוע
(להאזנה 03-6171111 לוחצים כוכבית
ובוחרים את השיעור)

שבת - שיעור בשעה 17.30
מנחה בשעה 18.30 ביהכנס' בית יוסף'
ה'כוכבים הפאים פעם ה'...

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פנת' הכנסת 'בית יוסף' ו'ישראל' בעצת אגף
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה (טז, יד)

רש"י: אפילו אתה שולח לנקר את עינינו אם לא נעלה אליך, לא נעלה.

גאוותם של דתן ואבירם מול משה רבנו שניסה להניאם בדברי פיוס וריצוי, גרמה להם לאבד את עולמם רח"ל. ועל זה דרש הרבי מטולנא זיע"א: נאמר בתהילים (קמא, ח) 'הלמני צדיק חסד ויוכיחני' - כאשר אתה מקבל גערה ותוכחה מאדם צדיק הרי שזה חסד גדול. ודבר זה מבטל דינים וייסורים קשים מהאדם. **מתוק מדבש**

רציון וסיפור מדהים - את אי infel
נאמרים להפאים מניין הפאוויה?

וכל ישראל אשר סביבותיהם נסו לקולם... (טז, לד)

'נסו לקולם' הכוונה בפשטות שהם ברחו כששמעו את צווחת קולם של הנבלעים באדמה. ואפשר לבאר בס"ד ע"פ דברי חז"ל (אבות ו, ז) 'גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה' כי בלי תורה אין חיים. וכאשר עם ישראל ראו את עונש קורח ועדתו שנאבדו מתוך הקהל החליטו כולם לנוס 'לקולם הטבעי' שזה 'הקול קול יעקב' קול התורה הקדושה שבלעדיה אדם לא נחשב חי. וידועים דברי התנא רבי יוסי בן קסמא (אבות ו, ט) שאמר שאין מלווים את האדם בשעת פטירתו לא כסף לא זהב אלא תורה מצוות ומעשים טובים בלבד.

ובעניין זה להלן סיפור מדהים (מעובד ע"פ סיפור שפורסם ב'יתד השבוע' - קיבלתי מהרב דן מחבר שליט"א) לפני כשלוש שנים עלה הרב אברהם משה קלר לארץ ישראל, לאחר שחי בארגנטינה כמעט 80 שנה. למרות שגידל את כל צאצאיו בארץ ניכר, חלומה היה כל העת לעלות לארץ הקודש.

כאשר עלה לישראל, קבע את מושבו בבית האבות 'שומרי החומות' בירושלים. דבר אחד משך תשומת לב כל רואיו: בכל מקום בו שהה, היה מונח תמיד הספר 'קיצור שולחן ערוך' בו הוא למד מידי יום. הוא הרבה לעיין בספר ואף ללמד לאחרים את ההלכות. כל מכריו ידעו: רבי אברהם משה והספר 'קיצור שולחן ערוך' - חברי אמת הם.

בנו, הרב אליהו קלר מספר: 'כשאבי, הכ"מ, הגיע לגיל בר מצווה, לפני כ-74 שנים, היה זה הרב גרינברג שקירבו וחיזקו ואמר לו: 'אשריך שזכית לקבל עליך עול מצוות, אני נותן לך במתנה ספר קדוש הנקרא 'קיצור שולחן ערוך', שמחברו הוא רבי שלמה ב"ר יוסף גנצפריד זצ"ל, הספר הזה ילווה את אורחותיך כל הימים, תלמד בספר הקדוש, תזכה להיות יהודי טוב ותוכל לקיים את הלכותיו שהן קלות וברורות לאורח החיים היהודי בכל מקצועות ההלכה והקב"ה יהיה שמח אתך'.

'אבא קיבל את הספר ולקח זאת כשליחות חייו, הוא הקפיד ללמוד בכל עתותיו בספר ההלכה מאיר העיניים

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי (טז, א)

רש"י: ולא הזכיר בן יעקב, שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם שנאמר (בראשית מט, ו) 'בקהלם אל תחד כבודי'...

הסבר נפלא נוסף מסביר בעל ה'בני יששכר' זיע"א ב'אגרא דכלה' (ד"ת לפ"ש): הקדמה: דרכו של היצר הרע היא שמפתה את האדם ומראה לו על עבירה שהיא מצוה. וכך נתפתה קרח מיצרו שהסיתו לחלוק על משה 'לשם שמים' כדי שייזכה לעסוק בעבודת הכהונה בבית המקדש.

וכיצד מזהים שזו עצת היצר? ע"י שהאדם יבחן את עצמו האם בכל המצוות יש לו חשק והתלהבות? שאז יתכן שזה מצד היצר הטוב. אבל אם רק למצווה זו נכספה נפשו, אזי ימנע מעשותה פן יד היצר הרע במעל הזה.

אבל כדי למדוד זאת על האדם לאחוז במידת האמת ולא לרמות את עצמו. וקרח היה מרמה את עצמו שאין כוונתו בכל זה אלא לשם שמים ולכן החזיק במחלוקת הנוראה.

והנה מידת האמת מיוחסת ליעקב אבינו שנאמר 'תתן אמת ליעקב' וכמו שנאמר 'ויעקב איש תם' וביאר רש"י 'שאינו חריף לרמות'...

ולכן לא נזכר כאן 'בן יעקב' ללמדנו שזו הייתה נפילתו של קרח שלא אחז במידת האמת שהיא מידתו של יעקב אבינו ורימה את עצמו שהוא כביכול חולק על משה 'לשם שמים' ובזה איבד את עולמו רח"ל... **מתוק מדבש**

ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב (יח, כז)

בספר 'מבשר צדק' (ד"ת לפ"ש) הביא רמז מוסרי נפלא מפסוק זה כיצד להינצל ממידת הגאווה:

הקדמה: אדם הרוצה להינצל מגאווה צריך לחשוב שאף שיש לו מעלות רבות, אין לו מה להתגאות בזה, כיוון שאת הכל הוא קיבל מה' יתברך. וכמו שהגורן (מחסן התבואה) לא מתייחר על כך שהוא מוציא תבואה היות וכל מה שיש בו זה מה שבעל השדה הניח בתוכו. וכן היקב לא יכול להתייחר על ריבוי היין שבתוכו, כי מה שיש לו זה מה שבעל הבית הכניס בתוכו. כך גם האדם, כל המעלות שיש לך זה דברים שבעל הבית - הקב"ה נטע ושתל בך.

וזה שאומר הפסוק 'ונחשב לכם תרומתכם' דהיינו הדברים שבהם אתם מרוממים על האחרים 'כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב' וכמו שהגורן והיקב לא מתגאים על מה שיש להם שכן אילו דברים שבעל הבית הניח בהם, כך כל המעלות שיש לך אילו דברים שבעל הבית נטע בך. אז על מה יש לך להתגאות? **מתוק מדבש**

ופצניין לה מילתא דפדיונותא

איך אהז מתקשר לאתו 'איפה את?' 'אני מדהנת'
צונה האישה 'אבל את נמצאת כאילו את במרכב
קניות?' 'נכון יקירי, אני מדהנת את הארץ בקניין'...

עד יומו האחרון בכ"ו ניסן תש"פ.

גם כשעלה לישראל, הוא הכניס את הספר עמו לתיק הצד, וכאשר הגיע לבית האבות 'שומרי החומות', הספר היה מונח תדיר על יד מיטתו.

כשראיתי כיצד אבא לומד בשמחה שאלתי אותו: 'כמה פעמים כבר למדת את הספר הקדוש הזה?' אבא ענה בחיוך וענווה 'אולי שלושים פעמים'... וזה היה לפני חצי יובל שנים.

לפני כמה שנים חגגנו לו את יום הולדתו ה-80, וביקשנו ממנו שיאמר כמה מילים לכבוד המאורע, אבא קם ואמר: 'אינני יכול לומר הרבה, אני רק יודע לומר תהלים וללמוד קיצור שו"ע, אז אני אומר לכם מההלכות הללו שאני יודע'. ואז החל אבא לומר בעל פה הלכות מהספר שאהב כל ימיו. אימא העידה, שבמשך 65 שנות נישואיהם לא שמעה מבעלה דבר גנאי או לשון הרע, וכשדיברו משהו לא טוב, הוא עשה עצמו כאילו שומע, ותמיד אמר 'הקיצור שו"ע אינו מרשה כן'.

את כל ההלכות שהוזכרו בספר היה מקיים בהידור ובפשטות. ואפילו הלכות בקיצור שו"ע שלא נפסקו בפוסקים הקודמים הוא קיים בהידור רב.

לפני כחודש וחצי, בליל כ"ז ניסן תש"פ, בשעת ערב, נפטר הרב אברהם משה קלר זצ"ל, כשהוא בן 87. בשל מגפת הקורונה שהשתוללה, נערכו כל ההלוויות במהירות ובצמצום, ללא מכרים רבים.

בני המשפחה ביקשו להקפיד על מנהג ירושלים ולקברו עוד באותו הלילה. ואכן שעת ההלוויה נקבעה לשעה 1.00 לאחר חצות לילה והייתה אמורה לצאת מבית ההלוויות שמגר בירושלים.

על פי מנהג ירושלים צאצאי הנפטר לא מלווים אותו לקבורה. וכך התעוררה בעיה כואבת, חסר עשירי למניין בעת הקבורה... אני וחתני, שהוא כהן ואסור בכניסה לבית הקברות, נפרדנו מאבא זצ"ל בכמה מילות פרידה, מפאת חודש ניסן שאסור בו להספיד, ולאחר מכן אמרתי קדיש. מיטתו של אבא הוכנסה לרכב ה'חברא קדישא', בדרכה להר הזיתים לחלקת אנשי ירושלים.

אנשי ה'חברא קדישא' שכאבו לראות זאת אמרו שהם יחרגו ממנהגם, ויבקשו מאחד מאנשי ה'חברא קדישא' שיתארגן להצטרף אליהם ויעברו דרכו לצרפו בשעת ליל מאוחרת זו, אך היססו אם ימצאו אותו זמין בשעת לילה כה מאוחרת.

לפתע מופיע אדם מבוגר שנראה כבן 70 שעמד בצד בשעת ההלוויה, ואומר שהוא מצטרף אליהם לנסוע לקבורה בהר הזיתים. אנשי ה'חברא קדישא', מדרכם, אינם מתעניינים מי הם המלווים וכאשר מצטרפים ובאים עשרה הם נוסעים לדרכם. אך בני המשפחה התפלאו מאד מי הוא האיש המבוגר שמוכן לנסוע בשעה אחת בלילה בתקופת הקורונה להר הזיתים. הם היו בטוחים שהוא תושב המקום או עובר אורח, שרצה לזכות במצוות הלווית המת. מחמת הנימוס הם אמרו לו באדיבות שאין צורך שיטרח בעבורם, הם כבר ישיגו אדם עשירי למניין... אך אותו יהודי מבוגר מתעקש. הוא מבקש ללוות את הנפטר להר

הזיתים עד אחר הקבורה.

כיוון שהמשפחה שלנו לא הכירוהו, שאלוהו בעדינות מי הוא ואם הכיר את הנפטר, והוא ענה שהוא 'קרוב שלו'... פליאתם של בני המשפחה גברה: בקושי ישנם בני משפחה כאן בארץ, והם אינם מכירים קרובים בארץ מלבד אלו הנמצאים כאן. הם היו בטוחים שיש לו טעות בזיהוי הנפטר, היו כמה הלוויות בשמגר בזו אחר זו, והם הסבירו לו בדרכי נועם שכנראה נפלה טעות בהבנתו, כי אין לנו משפחה כאן בארץ חוץ מאלו הקיימים כאן, ואולי הוא מחפש מישהו אחר.

אך אותו יהודי התעקש שחפץ הוא לנסוע עמם לקבורה, באומרו שהוא קרוב... כך, תוך מיעוט בשיחה, הוא נכנס לרכב של אחד החתנים שנסע עמו להר הזיתים. הקבורה הושלמה, בנוכחות מנין אנשים.

לאחר הקבורה, כשאותו חתן רואה את היהודי עומד וחש קירבה למקום, התפלאותו וסקרנותו גברה כאחד, והוא שאלו: 'מה שמך?'

'גנצפריד', השיב האלמוני.

החתן הבין מיד ששם כזה אינו מוכר במשפחה כלל וכלל, והתפלא מאד לזהותו, ובמיוחד לא הבינו מהיכן הוא קרוב משפחה שלהם.

אותו אורח הצטרף אליהם לנסיעה חזור, וכן בן משפחה נוסף הצטרף לאותה נסיעה. לאורך הנסיעה שוחחו שני בני המשפחה ביניהם, והאורח יושב מאחור, אינו אומר מילה ונראה שקוע במחשבותיו.

רק כשנפרד מהם במרכז ירושלים, שאל החתן את הקרוב שישב לצדו: 'אתה מכיר קרוב שלנו בשם 'גנצפריד'?!'

כששומע בן המשפחה את השם, כמעט והתעלף. 'זה השם שהוא אמר לך?' שאל בהשתאות והסתובב להביט עליו שוב ולחפש היכן שהורידו אותו לפני רגע אחד. אך האיש לא נראה כלל וכלל, וכל ניסיונותיהם לאתרו עלו בתוהו... בן הדוד שזכר כי שמו של מחבר הקיצור שולחן ערוך הוא 'הרב שלמה גנצפריד' הצטמרר כולו: הרי לנפטר זצ"ל היה קשר חזק מאוד במשך כל השנים עם ספרו של הרב גנצפריד, 'קיצור שולחן ערוך'.

הוא נרגש כולו, ומיהר ישר לביתי לספר את כל דבר המעשה המופלא, באומרו שאין לו ספק שהגיע כאן שליח משמים ללוות אותו ולהשלים לו מניין נוכח יגיעתו הרבה של הנפטר כל ימיו בתורתו.

בסיום הדברים, מציין הבן כי שאל מורי הוראה מובהקים האם לפרסם את המעשה? תשובתם הייתה שמצווה לפרסם את הסיפור, כדי ללמדנו כמה רבה מעלת הלימוד בספריהם של גאוני וחכמי הדורות.

ואני הקטן מוסיף כי מצווה לפרסם סיפור זה כדי להמחיש לנו את דברי רבי יוסי בן קיסמא (אבות ו', ט') שאין מלווים לאדם בשעת מותו לא כסף ולא זהב, אלא אך ורק תורה, מצוות ומעשים טובים.

שנוכה לאריכות ימים ולעסוק תדיר בתורה ובמצוות מתוך בריאות איתנה.

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לעילוי נשמת: אבי מורי ממוס בן גזירה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מזל טוב ז"ל רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להעלאת כל התורמים לעלון הקדוש: דקל מלכה - להעלחה כללית / אורי ישראל - רפואה שלימה / סוזן בת ימנה - רפואה שלימה / אהרון בן מסעודה - רפ"ש דוריאן הודיה בת נעמי - לרפואה שלימה / והתורמים בעילום שם לברכה והעלחה